1856. N°

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG 14 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 12 Januarij.

Vergelijkende Staat van de opbrengst der opcenten en eigene middelen, ten behoeve dezer Gemeente geheven over de twaalf maanden van 1854 en 1855.

		1854.		1855.		Raming.	
Geslagt	opcenten	f 17,364.37½		f 17,826.90		f 18,500.00.	
	eigen middelen	- 3,963.80½		- 3,879.33		- 4,000.00.	
			f 21,328.18		f 21,706.23		f 22,500.00
Gemaal	opcenten	f 91,730.54½		f 77.717.35½		-100,000.00.	
	eigen middelen	- 4,492.30½		- 10,984.76½		- 3,000.00.	
			- 96.222.85		- 88.702.12		- 103,000.00
Wijn			- 44,057.70		- 17,278.30		- 14,000.00
Binnenlandsch Gedistilleerd	opcenten	f 19.395.14		f 32.732.01½		- 18,800.00.	
	eigen middelen	- 21,914.01		- 16,384 57		- 18,200.00.	
			- 41,309.15		- 49,116.58½		- 37,000.00
Buitenlandsch Gedistilleerd	opcenten	- 708.72		f 1,101 10½		- 900.00.	
	eigen middelen	- 1,540 68½		- 1,742.24½		- 1,100.00.	
			- 2,249.40½		- 2,843.35		- 2,000.00
			f 175.167.28½		f 179,646.58½		f 178,500.00

Over 1855 f 4,479.30 *meerdere* opbrengst dan over 1854 en f 1,146,58½ dan de raming volgens de begrooting van 1855. De teruggegeven belasting bij uitvoer der verschillende voorwerpen van verbruik is van de opbrengst niet afgetrokken. Zij bedroeg in het geheel over 1854 f 5,585,59½ en over 1855 f 9,269.73.

In het belang van de meeste Ingezetenen dezer Gemeente, wordt hunne aandacht bijzonder gevestigd op de Verordening voor de veiligheid, vrijheid en reinheid van straten binnen deze gemeente, opgenomen in het nommer dezer Courant van Vrijdag 11 Januarij 1856.

— Ll. Maandag vierde de alhier bestaande Typographische Vereeniging *Laurens Jansz. Koster*, in de Gehoorzaal haar tweede feest, welk feest vereerd werd met de tegenwoordigheid van den Heer Burgemeester dezer stad, Graaf van Limburg Stirum en drie Heeren Wethouders, eenige Heeren Professoren, de Leden van het alhier gevestigde Collegie van Heeren Boekhandelaren en anderen.

Bij de intrede van bovengenoemde hooggeplaatste personen in de feestzaal, werden zij ontvangen door het Orchest en na plaats te hebben genomen, begon de President zijne feestrede, na het uitbrengen van het jaarverslag werd door den President op indrukmakende wijze het eere-lidmaatschap aangeboden aan de Letterzetters J. Zitman, J. H. Midderhof en H. G. Grönloh, de eerste voor 58-jarige, de tweede voor 50-jarige en de laatste voor 25-jarige trouwe dienst op dezelfde Drukkerij, de laatste is evenwel bijna 50 jaren op het vak, en was door ongesteldheid niet aanwezig, en hun alzoo het versiersel aan dat lidmaatschap verbonden omgehangen.

Na afloop dezer plegtigheid, werd de Banier der Vereeniging onthuld, nadat de President de vergaderde daarop had voorbereid, hief een onzigtbaar koor een vaandellied aan en viel daarop een groot wit behangsel weg. Treffend was als nu het tafereel dat nu te aanschouwen werd gegeven, in het midden stond het standbeeld van Laurens Jansz. Koster in keurige draperiën en omgeven door kostbare planten en gewassen, welwillend afgestaan door den Hoogleeraar W. H. de Vriese, en stonden daarvoor geschaard 10 jeugdige zangeressen in het wit gekleed, die nu het vaandellied vervolgden, ter regterzijde prijkte de Banier geschilderd op wit satijn door den verdienstelijken Heer Vink, genoeg om zijne kunst en goeden smaak bekend.

Na afloop der verschillende toespraken en optogten, alles afgewisseld door het Orchest, trad de Heer H. R. de Breuk op en hield eene hartelijke toespraak aan de Vereeniging, zijne vreugde onbewimpeld te kennen gevende over haar bestaan, maar plegtig waren de woorden die de geachte spreker rigtte tot zijnen grijzen bediende J. Zitman; waren het woorden uit het hart, zij vonden ook ingang in de harten van allen, die den hooggeachten spreker er te liever om kregen. Deze treffende toespraak zal tot een degelijke herinnering bij de Vereeniging blijven.

Daarna trad op de Hoogleeraar N. C. Kist, sprekende over de sympathie van geleerden en letterzetters, als zijnde ter bevordering der wetenschap ten naauwste aan elkander verbonden, en was het de wensch van den waardigen Hoogleeraar, dat de beoefening van het vak der gezellen hen ook leiden mogt tot zedelijke vorming van hart en wandel, zijne toespraak besluitende met het verzoek de op de feestviering tegenwoordig zijnde Professoren als Honoraire Leden aan te willen nemen. Eindelijk trad nog op de Edel Achtb. Heer Burgemeester der stad, zijnen dank betuigende voor de uitnoodiging voor dit feest, belovende als hoofd van het Stedelijk Bestuur en als uit naam van hetzelve, alle bescherming aan de Typographische Vereeniging te zullen toebrengen.

Met de beste resultaten is deze feestviering ten einde geloopen en scheidde de feestelingen in gepaste orde, na eene algeheele vrolijkheid te hebben ondervonden. (*Een ooggetuige*).

— Het getal opgenomenen, in het werkhuis gedurende de afgeloopen week is geweest als volgt:

6 Januarij	344	volwassenen,	180	kinderen,	te zamen	524.
7 »	390	»	203	»	»	593.
8 »	403	»	208	»	»	611.
9 »	433	»	221	»	»	654.
10 »	437	»	214	»	»	651.
11 »	428	»	223	»	»	651.
12 »	437	»	214	»	»	651.

— Uit Rotterdam wordt van 10 dezer gemeld: Heden ochtend heeft in de brouwerij de Lely alhier een droevig ongeluk plaats gehad; bij het storten van de hop in den bierketel gleed ook de zak mede; bij de poging tot het uithalen is C. de Jong, een jong mensch van 24-jarigen leeftijd, als kuiper in gemelde brouwerij werkzaam, in het kokend bier gevallen en zoo deerlijk gebrand, dat hij den volgenden dag is overleden. (*R. C.*)

— De Afdeeling voor de Taal-, Letter-, Geschiedkundige en Wijsgeerige Wetenschappen van de Kon. Akademie van Wetenschappen, zal te Amsterdam eene gewone vergadering houden op Maandag den 14den dezer.

— De Gemeenteraad van Amsterdam heeft omtrent de heffing van den hoofdelijken omslag als aequivalent voor de afgeschafte belastingen, het hoofddenkbeeld der Raadscommissie, nl. het aannemen van vaste grondslagen, met het beginsel van vermenigvuldiging der huurwaarde, met 18 tegen 16 stemmen aangenomen.

— De Gemeenteraad van Deventer heeft besloten die stad met gas te verlichten. De fabriek daartoe zal voor rekening der gemeente worden opgerigt.

— Uit Harlingen wordt gemeld, dat te Almenum, een dorp nabij die stad, door den molenaar *Flietstra*, een werktuig is uitgevonden, ter beveiliging tegen dieven. Deze worden daardoor gevangen genomen en zoo vast geklemd, dat geen tien menschen hen kunnen losmaken, zoo zij met de inrigting niet bekend zijn. Gelijktijdig geeft het werktuig dan zulk een gedruisch, dat men uit den slaap moet ontwaken.

— Onlangs is gemeld, dat er op den spoortrein tusschen Roosendaal en Breda, nabij de gemeente Hoeven, was geschoten. De *N. R. C.* deelt thans hieromtrent mede dat het gebleken is, dat zulks niet heeft plaats gehad, maar dat een jong mensch, uit een wagen der 3de klasse, alzoo uit den trein zelf, een pistoolschot heeft gelost.

— Vervolg onzer mededeeling uit de Memorie van Toelichting, op de wet van het lager onderwijs. (Zie het vorig nommer).

De eerste vraag was, of de Regering door het voordragen eener wet tot regeling van het lager en middelbaar onderwijs, met geheele terzijdestelling van hetgeen het hooger onderwijs betreft, aan den eisch der Grondwet heeft voldaan. Bij de Kamer waren eenige leden van oordeel, dat de inrigting van het openbaar onderwijs in zijnen geheelen omvang bij eene en dezelfde wet geregeld moest worden; andere leden konden toegeven, dat de bepalingen, tot elken tak betrekkelijk, in een afzonderlijk ontwerp vervat, of ook dat, in plaats van drie, twee wets-ontwerpen wegens deze aangelegenheid tot stand werden gebragt, maar in dat geval moesten die wets-ontwerpen gelijktijdig ingediend en als deelen van één geheel beschouwd worden. In de derde plaats waren er leden, naar wier gevoelen de Grondwet omtrent

dit punt geen gebiedend voorschrift bevat en zelfs de vrijheid des wetgevers in 't minst niet beperkt. De Regering is het laatste gevoelen toegedaan. Mogt dit ontwerp tot stand komen, dan zal het middelbaar onderwijs een punt van behandeling kunnen uitmaken, en vervolgens het hooger onderwijs. Het eene ontwerp zal zich alzoo ontwikkelen uit het andere; inmiddels kan het reeds vastgestelde uitvoering erlangen, en langs dien door de Grondwet niet verboden weg zal eindelijk de wettelijke regeling van het geheele onderwijs kunnen plaats grijpen. Bij het derde gevoelen was evenwel de wensch kenbaar gemaakt, dat de Regering, schoon slechts de wettelijke regeling van één der takken voordragende, tevens haar stelsel omtrent ieder der drie takken, althans in hoofdtrekken, zou blootleggen.

Hiertoe zal zij bij de behandeling der tweede vraag overgaan, of namelijk de afbakening der grenzen van de drie takken van het onderwijs aannemelijk was. Nagenoeg algemeen is men opgekomen tegen de omschrijving van het middelbaar onderwijs, die zij alleen in haar vorig ontwerp zoo beperkt heeft omschreven, om zich vrij te waren van de beschuldiging, dat zij tegen den geest der Grondwet handelde. Naardien deze voordragt zich alleen tot het lager onderwijs beperkt, zouden verdere beschouwingen omtrent het middelbaar onderwijs nu achterwege kunnen blijven, ware het niet, dat de Regering bij de beantwoording der eerste vraag zich bereid had verklaard, haar stelsel omtrent de inrigting van de drie takken van het onderwijs, te dezer plaatse nader in hoofdtrekken bloot te leggen. Het middelbaar onderwijs moet, behalve tot verdere ontwikkeling en beschaving, tot opleiding dienen zoowel voor handel, scheepvaart, landbouw en nijverheid, als voor de Universiteit en daarmede gelijkstaande instellingen voor hooger onderwijs. Dusverre bleef het middelbaar onderwijs schier geheel buiten eene regeling, waardoor het wat het technische en industriële gedeelte betreft, op enkele loffelijke pogingen na van vereenigingen en particulieren, geheel verwaarloosd is en als het ware nog geschapen moet worden. Er zullen voor dat onderwijs scholen moeten worden opgerigt, waaraan de algemeene naam van industrie-scholen gegeven zou kunnen worden, en waarvan, ter aanmoediging, en vermits de zaak nog grootendeels onbekend is, de Regering het voorbeeld zal behooren te geven; aanzienlijke gemeenten zullen tot het oprigten en onderhouden van dergelijke scholen verpligt moeten worden; op die scholen zal, behalve in de hooger opgevoerde vakken van het lager onderwijs, onderwijs moeten gegeven worden in de meest gebruikelijke levende talen, in de handelswetenschappen, de zeevaartkunde, de mathematische wetenschappen, de natuurkunde, de algemeene en toegepaste scheikunde, de beginselen der mineralogie, geologie, botanie en zoologie, vooral wat betreft de toepassing op landbouw en nijverheid, en de beginselen der technologie; tot op zekere hoogte zal het onderwijs voor alle leerlingen gemeen moeten zijn, later in twee hoofdafdeelingen worden gesplitst, de eene voor handel en scheepvaart, de andere voor landbouw en nijverheid. Ook het middelbaar onderwijs, voor zooverre dit op de gymnasiën gegeven wordt, zal op vele plaatsen verbetering moeten ondergaan, zoo door vermeerdering van het onderwijzend personeel, als door uitbreiding van de vakken van het onderwijs. Beide, industrie-scholen en gymnasiën, zullen onder toezigt moeten staan van personen, voor die taak ten volle berekend. Het hooger onderwijs eindelijk moet strekken tot hoogere beoefening der wetenschap om haar zelve en tot vorming voor betrekkingen in den Staat, waartoe eene wetenschappelijke voorbereiding wordt vereischt. Dat onderwijs zal — en in dit opzigt denkt de Regering eenstemmig met de Staats-commissie van 1849 — voor zooverre het van rijkswege gegeven wordt, plaats moeten hebben in universiteiten en in scholen, bestemd ter opleiding en vorming voor een of meer speciale betrekkingen of beroepen. Bij de voordragt tot wettelijke regeling van het hooger onderwijs zal de Regering hare inzigten betrekkelijk de daartoe behoorende onderwerpen doen kennen en dan is het oogenblik gekomen dienaangaande van gedachten te wisselen. Voor het tegenwoordige mag eene algemeene aanwijzing voldoende worden geacht; bovendien kan uit de meer uitvoerige vermelding van den inhoud van het lager en van het middelbaar onderwijs nader afgeleid worden wat tot het hooger behoort, daar alles wat verder gaat dan het middelbare, tot het hoogere is te brengen.

(Vervolg in een volgend Nommer.)

's GRAVENHAGE, 12 Januarij.

Z. M. heeft benoemd tot Officier van Justitie bij de Arr.-Regtbank te Utrecht, Mr. J. W. Römer, thans Substituut-Officier bij die Regtbank.

— Z. M. heeft benoemd bij het reg. grenadiers en jagers, tot 1sten Luitenant, den 2den Luitenant J. J. G. Hennequin, van het corps, en bij het instructie bataillon, tot 1sten Luitenant, den 2den Luitenant J. W. Boellaard, van het bataillon.

— Z. M. heeft aanzienlijke giften doen ter hand stellen aan bestuurderen van onderscheidene op het Loo gevestigde liefdadige inrigtingen. — Ook heeft H. M. de Koningin voor de algemeene loterij, ten voordeele der noodlijdenden op Banda en Ternate, twee prachtige vazen en een kostbaar kanapékussen geschonken.

— Z. K. H. Prins Frederik heeft tien loten genomen in de loterij van den Heer Mieling, ten behoeve van de ongelukkigen op Banda en Ternate, met bepaling dat deze 10 loten voor 100 zullen worden betaald.

— Volgens de *Amst. C.* bevindt zich het ontwerp van wet tot organisatie van den Raad van State in handen des Konings.

— De Minister van Financiën heeft, onder het postmerk 's Hertogenbosch, door tusschenkomst van een R. K. Priester, *f* 100 in bankpapier, als teruggave aan de schatkist ontvangen.

— De Koning van Denemarken heeft *f* 100 geschonken aan P. Verburg, die in de maand October l.l. zich bijzonder heeft onderscheiden bij de redding van de bemanning van het Deensche schip *Anna Maria Dorothea*, onder Loosduinen gestrand.

— Herhaaldelijk leest men in de dagbladen waarschuwingen wegens nagemaakte of vervalschte coupons, welke in omloop worden gebragt. Wij hebben wederom dergelijk geval te vermelden, daar ons onder de oogen is gekomen dusdanige coupon, aan een' geachten stadgenoot in handen gespeeld. Het is eene 4 pCts coupon, voor 6 maanden rente, verschenen 1 April 1854, van een kapitaal groot *f* 1000. Het woord *Honderd* aan het hoofd ter linkerzijde, is veranderd in *Duizend*; bij het cijfer *f* 2, ter regterzijde is eene nul gevoegd, waardoor het *f* 20 wordt. Achter het woord »betaalbaar", is in plaats van *Een gulden acht en negentig*, gesteld: *Negentien tachtig*. Gelijke verandering is in het cijfer gebragt, terwijl eindelijk in het corps der coupon *f* 100 is veranderd in *f* 1000. Een en ander is met zoo veel behendigheid veranderd en bijgevoegd, dat er een geoefend oog toe noodig is, om deze coupon van eene echte te onderscheiden. (*D. v. 's G.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 11 Januarij.

Bij gelegenheid dat de Gentsche Hoogleeraar Brasseur door 4 van zijne leerlingen beschuldigd werd van anti-katholicke en onchristelijke leeringen, hebben de overige studenten der Gentsche Hoogeschool levendig en zelfs luidruchtig voor hunnen leeraar partij getrokken. De studenten van de Brusselsche Hoogeschool hebben in eene vergadering, die door omstreeks 200 van hen bijgewoond werd, eenstemmig besloten, opentlijk hunne tevredenheid over het gedrag der Gentsche studenten te betuigen, en een daartoe strekkend adres door eenige Afgevaardigden naar Gent te doen brengen. In dat adres zeggen de Brusselsche studenten dat zij het regt om hunne leermeesters te berispen of, juister gezegd, te bespieden, niet begeeren; dat vrijheid tot het wezen zelf van het hooger onderwijs behoort; dat het hier een strijd is tusschen de vrijheid van onderwijs en het theocratische stelsel van de middeneeuwen, tusschen de denkbeelden der wijsbegeerte van onzen tijd en de dweepzucht, tusschen de rede en de kerkleer; dat in dezen strijd de Brusselsche Hoogeschool steeds voor de wetenschap en de vrijheid zal strijden tegen hen die 's menschen geest kortwieken, zijnen gezigtskring beperken willen.

— In de schoone St. Gudule kerk is gisteren avond brand onstaan, door eenige vonken die aan het vuur door de orgelmakers gebruikt, zijn ontsnapt. Gelukkig is de brand spoedig bedwongen, het orgel echter is vernield.

ENGELAND.

LONDEN, 10 Januarij.

De Graaf van Vlaanderen, zoon van den Koning van Belgie, bevindt zich thans alhier, om een bezoek bij de Koningin af te leggen.

— De Hertog van Cambridge, Sir Edmund Lyons, Sir R. Airey, Sir H. Jones en de Admiraal Dundas, zijn naar Parijs vertrokken, om den grooten krijgsraad bij te wonen, welke van den 11den tot den 15den aldaar gehouden zal worden.

— Alhier is uitgekomen een stukje getiteld: *What next? — and next? Wat dan? — en dan?* van R. Cobden. Als man des vredes heeft hij bijna de gansche Engelsche pers tegen zich, en ontziet men zich niet hem op allerlei wijze te beschimpen. Maar niettemin bevat dit stuk uitnemend goede zaken, en die 't onbevooroordeeld leest, zal, al neemt hij niet al de denkbeelden aan, moeten erkennen dat het met veel oordeel is geschreven, en eene verstandige kritiek bevat der door ieder een begane misslagen sedert het begin der Oostersche verwikkeling.

— Er is reeds een aanvang gemaakt met de vernieling van de dokken van Sebastopol. Reeds is er een vernietigd door middel van 1000 Ned. ℔ kruid. Als antwoord daarop rigten de Russen uit de noordelijke forten een verschrikkelijk vuur, in die rigting.

— Wekelijks worden omstreeks 100 man uit het leger afgedankt, ten gevolge van ontvangen wonden of andere gebreken. De pensioenen daaraan verbonden zijn 30 cents tot *f* 1.50 per dag. Elk soldaat, die in Turkye landt, kost, na goed uitgerust en gedrild te zijn, zoodat hij voor de dadelijke dienst gereed is, ruim *f* 3000.

— In de eerste 11 maanden van het afgeloopen jaar zonden de manschappen van het 57ste regement *f* 29,000 aan hunne vrouwen en kinderen.

— Volgens den berigtgever van den *Morning Herald* uit de Krim, is een Engelsch artillerist den 22 Dec. te Balaklava wegens dronkenschap met 50 zweepslagen gestraft zijnde, in weerwil dat hij ongesteld was, aan de gevolgen van deze straf bezweken.

— Het te Southampton herstelde stoomschip *La Belgique* van Antwerpen is op nieuw met aanmerkelijke schade te Plymouth binnengeloopen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Januarij.

De Krijgsraad is heden, onder voorzitting des Keizers vergaderd geweest. Hij bestond uit Prins Jerôme, de Hertog van Cambridge, Prins Napoleon, Lord Cowley, de Admiraals Lyons, Dundas, Hamelin, Jurien, Penaud en de Generaals Airey, Jones, la Marmora, Canrobert, Bosquet en Niel. De krijgsraad is niet belegd om een plan voor den volgenden veldtogt vast te stellen, maar alleen om de verbonden regeringen met betrekking tot verschillende plannen in te lichten, in mogelijke gebeurtenissen te voorzien, en eenige eischen van het oogenblik te regelen.

— De intogt van de twee regementen der troepen uit de Krim, heeft op de bepaalde wijze plaats gehad. Onder het bevel van den Generaal Niel op het plein der Tuilerien aangekomen, hebben zij aldaar voor den Keizer gedefileerd, die door een aanzienlijke staf was omgeven, waarbij men de Generaals Canrobert en Bosquet opmerkte. Ook de Keizerin was op het balkon van het paleis verschenen. De straten waren op dezelfde wijze versierd als op 29 Dec. ll. Aan ieder Onder-Officier en soldaat van de beide regementen was eene toelage van 2 fr. geschonken.

— De krijgstoerustingen in al onze militaire zeehavens worden op grooten schaal voortgezet. De zeilschepen worden meest allen van stoomvermogen voorzien; maar het trekt bijzonder de aandacht dat er een landingsmaterieel wordt bijeengebragt, noodig tot ontscheping van 100,000 man.

Rusland rust zich niet minder tot den krijg toe en het blijkt uit de versterking van sommige punten der kusten, dat het ingelicht is omtrent de zwakste plaatsen.

— Men heeft getracht eene der openbare fonteinen in de stad Vannes te vergiftigen, door er koperzuur in te werpen; men heeft zulks echter spoedig ontdekt. De dader van dit schandelijk feit is onbekend.

— In het jaar 1840, tijdens de verdeeling van het geld voor de noodlijdenden door de overstrooming van de Rhône ingekomen, stond een grondeigenaar te Serin, zijne schadeloosstelling van 1000 fr. aan een zijner huurders af, die alles verloren hebbende, daardoor in staat was zijne zaken op nieuw te beginnen. Hij dreef handel in hout en is thans eigenaar van verscheidene schepen op de Saône. Thans vernomen hebbende dat zijn voormalige weldoener in behoeftige omstandigheden verkeert, is hij hem op zijn beurt te hulp gekomen, door hem 3000 fr. te schenken, die hem in staat stellen zijne dagen in rust te eindigen; ook heeft hij zich met de zorg voor het toekomstig lot zijner dochter belast.

— Een slagter te Pont-de-Beauvoisin heeft, als nieuwejaarsgeschenk, aan zijn zoon, die bij het leger in de Krim dient, een vette os gezonden, wegende 2500 ponden.

ITALIË.

De Stedehouder van Sicilië, Vorst Castelcicala heeft een beroep op de algemeene liefdadigheid gedaan om het lijden te verzachten van hen die in de stad en provincie Messina door de jongste stormen en wolkbreuken verliezen hebben geleden. De geleden schade wordt op 5 millioen dukaten begroot.

PRUISSEN.

Men zegt dat de Regering van de Vereenigde Staten aan Denemarken tot schadeloosstelling voor den Sondtol in eens 40,000 doll. heeft aangeboden.

— De Heer Stierneld, Minister van Buitenl. Zaken in Zweden, heeft eene circulaire gerigt aan de vertegenwoordigers van Zweden in het buitenland, waarin hij hun een afschrift mededeelt van het met Frankrijk en Engeland gesloten verdrag, opdat zij hiervan kennis zouden geven aan die regeringen, waarbij zij aangesteld zijn. Dit stuk is nog al bitter tegen Rusland gesteld en getuigt van wantrouwen jegens die mogendheid, maar verklaart tevens dat Zweden onzijdig zal blijven, zoolang Rusland zelf geene vijandelijke bedoelingen zal doen blijken.

Daarentegen wordt uit Hamburg gemeld, dat de Deensche regering mede een schrijven aan hare Gezanten in het buitenland heeft gerigt, strekkende om de verklaring van strikte onzijdigheid in den tegenwoordigen oorlog te vernieuwen, en om zich te vrijwaren van mede-aansprakelijkheid voor het door Zweden met de Westersche mogendheden gesloten verbond.

— De Sontol-conferentien zijn te Kopenhagen geopend. De eerste zitting heeft echter niets belangrijks opgeleverd.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 8 Januarij.

Men zegt dat alhier reeds eene telegrafische depêche van Graaf Esterhazy is ontvangen, wier inhoud weinig bevredigend is. De Graaf zou melden, dat zijne zending reeds nu, ofschoon Rusland nog niet bepaaldelijk geantwoord heeft, als mislukt te beschouwen is. Het voorstel betreffende de onzijdigheidsverklaring, zoude Rusland ontwijkend beantwoorden, maar de vordering tot afstand van een gedeelte van Bessarabië, stellig weigeren, als onbestaanbaar met zijne stelling als Europesche mogendheid. Dientengevolge zouden aan Graaf Esterhazy nieuwe instructien zijn toegezonden.

— Omtrent het antwoord van Rusland op de bekende voorstellen onzer Regering loopen de geruchten zeer uiteen. De Engelsche *Morning-Post* zegt dat dit antwoord door Prins Gortschakoff aan Graaf Buol is overhandigd, en dat de gedane voorstellen daarin verworpen en nieuwe openingen gedaan worden. Meer waarschijnlijk is echter het berigt dat het Russische antwoord niet aan Graaf Esterhazy zelven is medegedeeld, maar door Graaf van Stackelberg herwaarts is overgebragt. De *Indép. Belge* verzekert dat zij door bijzondere berigten gemagtigd is te zeggen, dat het antwoord in een heuschen en gematigden toon is gesteld.

RUSLAND.

Bij het Ministerie van Binnenl. Zaken hebben belangrijke veranderingen plaats gehad; o. a. is de Heer Levchine die de afdeeling Landbouw bestuurde, aan den Minister toegevoegd.

— Te Petersburg heeft de zending van Graaf Esterhazy een diepen indruk gemaakt. De oorlogspartij en die van den vrede, leveren elkander een' hevigen strijd, en trachten hunnen invloed in den Rijksraad te laten bovendrijven. De Heer van Nesselrode scheen tot eene minnelijke schikking over te hellen; de Staatsraad Seniavine, de meest invloedrijke man aan het Ministerie van Buitenl. Zaken na den Minister, was voor den oorlog. Hetgeen de kracht der oorlogspartij uitmaakt is, dat de aanzienlijkste namen van den ouden Adel tot die partij behooren, terwijl de meerderheid van den Adel der zoogenaamde Duitsche provincien den vrede is toegedaan. De oorlogspartij wordt bovendien ondersteund door de voortdurende medewerking der Geestelijkheid. Te Moscou heeft de oorlogzuchtige meening onverdeeld de bovenhand, ook in de provincien. Te Petersburg is de vredelievende meening bovendrijvende bij de hoogere kringen, doch zij heeft de minderheid bij de menigte. Deze verdeeldheid bestaat tot in den boezem der Keizerlijke familie: de Keizerin-moeder verlangt het einde van den oorlog en laat geene gelegenheid voorbijgaan om den vrede aan te bevelen; de regerende Keizerin zou eerder tot den oorlog overhellen; de Keizer heeft zich niet verklaard: men vermoedt, dat hij aarzelt, tegenover de ontzettende verantwoordelijkheid van de beslissing, welke men van hem verwacht.

Hoezeer intusschen het handelsverkeer en daarmede de welvaart door den tegenwoordigen oorlog in Rusland ondermijnd wordt, blijkt onder anderen uit de omstandigheid, dat nu ook de stoombootmaatschappij op den Dnieper ontbonden is, zijnde dit reeds de vijfde onderneming van dien aard, welke te gronde is gegaan.

— Een groot aantal der verdedigers van Sebastopol hebben verzocht, dat voor het aandeel dat hun toekomt, van de giften voor de dappere bezetting dier vesting bijeenverzameld, mogt strekken tot vrijkooping hunner familien van de dienstbaarheid. Dit is onmiddelijk geschied en hunne namen als zoodanig, door de dagbladen bekend gemaakt.

TURKYE.

De Sultan zal rijke geschenken aan den Keizer der Franschen zenden, namelijk een sabel met diamanten omzet en twee zadels, schitterende van edelgesteente. Eene prachtige paarlensnoer is voor de Keizerin bestemd.

— De civile lijst van den Sultan, die maandelijks ƒ 822,500 bedroeg, is thans gebragt op ƒ 1,250,000. Deze verhooging is noodig door de duurte van al de levensmiddelen en uithoofde van de verpligting van den Sultan om uit zijne fondsen bijna 8 millioen gulden te betalen, de schulden uitmakende der Sultanes. Adilé, echtgenoote van Mehemet-Ali-Pacha, heeft alleen voor bijna 2 millioen, en Fatima, echtgenoot van Ali-Ghalib-Pacha voor ruim 1 millioen schulden gemaakt.

— Men heeft eenige nadere bijzonderheden aangaande de inname van Kars ontvangen. De bezetting heeft vóór de overgave verschrikkelijk geleden. Lang voor dien tijd ontving de dienstdoende soldaat half rantsoen en dagelijks werden de portiën kleiner. De laatste uitdeeling geschiedde den 23sten Dec., en deze was zoo weinig, dat, had zij zesmaal meer bedragen, het niet genoeg was om den honger te stillen. Een derde deel der soldaten en inwoners lag half bewusteloos ter neder, en wachtte, zwijgend en gelaten, den dood. Toen den 28sten een voorraad levensmiddelen der Russen in de stad gebragt werd, waren deze verwonderd, dat de wagen niet door de bevolking werd bestormd. Slechts enkelen kwamen, en toen de Russen naar de reden daarvan vroegen, ontvingen zij tot antwoord, dat de overigen te zwak waren. De Russen besloten daarop, huis aan huis met levensmiddelen rond te gaan. Bij velen echter kwam deze hulp te laat, de ongelukkigen konden niet meer eten en stierven naast de levensmiddelen, waarnaar zij zoo zeer hadden verlangd. De Engelsche Generaal Williams had den nacht vóór de overgave, zijne paarden laten slagten, om de zieken, ruim 6000 in getal, nog eenig voedsel te verschaffen. Generaal Murawieff heeft, na de in bezitneming van Kars, een' Staf-Officier naar het Perzische hof gezonden, om den Schach de inname der Turksche vesting te berigten.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen uitgebragt door de Kerkeraden van de Herv. gemeenten te Herkingen, op G. van Leeuwen, Cand. te Zwaag, op A. G. van Ahrooy, Pred. te Brielsch Nieuwland, te Ovezandbroek, op J. Rebel, Cand., alsmede van de Doopsgezinde gemeente te Huizingh, op H. Cremer, Proponent.

ROTTERDAM, 10 Januarij. De Kerkeraad der Herv. gemeente heeft uit het vroeger vermelde 6-tal, het navolgende 3-tal gemaakt: Ds. T. Roorda, te Zwolle, J. J. van den Broek, te Oegstgeest en W. J. Sluiter, te Dordrecht.

Met dankzegging ontvangen voor de te bouwen kerk in den Haarlemmermeerpolder van P. ƒ 2.50, en voor de noodlijdenden op Schokland, gecollecteerd in de Rem. Kerk ƒ 2.50.

11 Januarij 1856. J. TICHLER.

ADVERTENTIEN.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN, onder Directie van **BREEDÉ & VALOIS.**

MAANDAG 14 JANUARIJ 1856. (No. 6 van 't Abonnement.) ***Moeder en Zoon,*** Tooneelspel in twee Afdeelingen en vijf Bedrijven, door CHARLOTTE BIRCH-PFEIFFER, met vrije gebruikmaking van den Roman *de Buren* van FREDERIKA BREMER, vertaald volgens het Handschrift van de Schrijfster. Daarna: ***de Vagebond***, Volks-Tooneelspel met Zang, in een Bedrijf, naar het Fransch door J. ZYTSEMA. In vele jaren niet vertoond.

Aanvang ten *zes* ure.

LEYDSCHE SPAARBANK.

1e SERIE.

De Deelhebbers in deze Serie worden verwittigd:

1o. Dat de **Bijschrijving en Uitbetaling** der Intressen over het Boekjaar 1855, zal plaats hebben op Woensdag den 30sten Januarij 1856, van des voormiddags 10 tot des namiddags 1 ure.

2o. Dat die Intressen, even gelijk het vorige jaar heeft plaats gehad, desverlangd, in de 2e Serie kunnen worden ingeschreven, maar niet aan het Kapitaal in de Oude Bank kunnen worden toegevoegd.

3o. Dat de alzoo in de 2e Serie ingeschreven gelden zullen worden gerekend ingebragt te zijn op den 1sten Januarij 1856, en dus van dien tijd af renten zullen opleveren, volgens het bepaalde in de wetten.

4o. Worden die Deelhebbers, welke reeds in het bezit zijn van Boekjes in de 2e Serie, uitgenoodigd die mede te brengen, ten einde de afgifte van een dubbel Boekje in deze Serie te voorkomen.

2e SERIE.

Van deze Serie zal de Bijschrijving en Uitbetaling der Renten plaats hebben op Woensdag 6, 13, 20 en 27 Februarij 1856, van des voormiddags 10 tot des namiddags 1 ure.

Voor het Bestuur der Spaarbank,
A. LIBRECHT LEZWIJN, *Penningmeester.*

Bij den Ondergeteekende is van morgen avond verkrijgbaar, versch ontvangen **Kitzinger Bier** van 't Vat, alsmede versch ontvangen Emmerthaler **Zwitsersche Kaas.**

LEYDEN, 12 Januarij 1856.

C. F. MULLER,
Bierbrouwer.

BEIJERSCH BIER.

De Naamlooze Vennootschap der Bierbrouwerij *de Posthoorn* en Azijnmakerij *de 2 Sleutels* alhier, maakt hare geëerde Begunstigers mits deze bekend, dat van heden af in hare Brouwerij op nieuw te bekomen is, het zoo gezochte **Beijersch Bier,** dat zij ten vorigen jare, het genoegen had de algemeene goedkeuring te zien wegdragen.

De Naaml. Vennootschap voornoemd,
A. HARTEVELT Jz., *Commiss.*
M. JAPIKSE, *Secret.*

LEYDEN, Januarij 1856.

VERKIEZINGEN IN DEN HAARLEMMERMEERPOLDER.

De, ingevolge de tweede Slotbepaling van het Reglement voor het Bestuur van den Haarlemmermeerpolder door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland benoemde Commissie, brengt bij deze ter kennis van de Ingelanden van dien Polder, dat uit de op den 28sten December jl. plaats gehad hebbende opening van Stembriefjes is gebleken dat de Heeren

J. L. VAN DER BURCH,
J. VAN DER BREGGEN,
Mrs. Mr. H. HOEUFFT VAN VELSEN,
P. M. HOEK,
S. DE CLERCQ,
A. H. VAN TIENHOVEN, en
J. LANSER,

bij volstrekte meerderheid van stemmen tot Hoofd-Ingelanden zijn benoemd en dat daarna de Heeren

G. H. VAN HOUWENINGEN,
Mr. J. P. AMERSFOORDT,
TH. PREVINAIRE,
W. F. HESHUIZEN,
W. DE GEUS.
Mr. J. P. A. VAN WICKEVOORT CROMMELIN,
Mr. H. S. F. DE MORAAZ IMANS,
A. A. QUANJER,
A. A. VISSER, en
B. BUYS.

de meeste stemmen hebben erlangd;

dat van bovenstaande tien Heeren de in Art. 42 van het Algemeen Reglement van Bestuur voor de Waterschappen in Noord-Holland, bedoelde lijst is opgemaakt, welke met het Proces-Verbaal van de op den 28sten December jl. plaats gehad hebbende opening van Stembriefjes, is ter inzage gelegd in den huize Zwanenburg te Halfweg *Haarlem* en *Amsterdam;*

dat de stemming ter benoeming van nog vijf Hoofd-Ingelanden, te verkiezen uit de tien meergemelde Heeren zal plaats hebben in den huize Zwanenburg, te Halfwegen *Amsterdam*, op Donderdag den 17den Januarij 1856, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *drie* ure, en dat onmiddelijk daarna tot de opening der Stembriefjes zal worden overgegaan.

Overeenkomstig het voorgeschrevene bij Art. 30 van het meergemeld Reglement, zullen de Stembriefjes op de plaats en den tijd voor de stemming bepaald, aan de Stemgeregtigden of hunne Vertegenwoordigers worden uitgereikt.

Wijders worden de Stemgeregtigden herinnerd dat de voor de eerste stemming overgelegde volmagten voor de herstemming geldig blijven.

De Commissie voornoemd,
F. ELIAS, *Voorzitter.*
J. L. v. D. BURCH, *Secretaris.*

HAARLEM, 4 Januarij 1856.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Stadgenooten bekend, dat hij uit de voornaamste Fabrieken van *Londen* heeft medegebragt: Eene aanzienlijke partij **Porselein en Aardewerk, Manufacturen en Exquise Tafelkleeden,** welke goederen hij in de gelegenheid is, tot een zeer goedkoopen prijs te verkoopen. De winkel zal geopend worden aanstaanden Maandag 14 Januarij, van 's morgens 10 tot 's namiddags 4 ure, op de Breedestraat, naast het Kantoor der Accijnsen.

LEYDEN, 12 Januarij 1856.
A. VAN DANTZIG.

---

25 PCT. BENEDEN DEN GEWONEN PRIJS

zullen alle voorhanden Winter-Kleedingstukken uitverkocht worden

IN HET

GOEDKOOPE VERKOOPHUIS,

Apothekersdijk, het 2de huis van de Vrouwesteeg, W. VI. N°. 44, te *Leyden*.

De voorraad der Winter-Kleedingstukken, welke nog zeer groot is, heeft den Ondergeteekende doen besluiten, dezelven tot nooit gekende lage prijzen te verkoopen.

Men vindt nu nog Duffelsche Paletots van af *f* 5.50; Lakensche, Drap de Russie, Castorine en Lange Paletots en Jassen van af *f* 9.75, Robes de Chambre à double *f* 7.25, Satijn de Laine en Lakensche Broeken van af *f* 6.25, Buskingbroeken van af *f* 3.25, een groot assortiment sterke Huisbroeken in meer dan 50 verschillende kleuren, voor *f* 1.50, Lakensche-, Busking-, Satijnen-, Zijden- en nog vele andere Vesten van af *f* 0.90.

Een groot assortiment Petten, welke à *tout prix* zullen opgeruimd worden.

Supra fijne Overhemden *f* 0.90, Onderhemden *f* 0.80, krimpvrije Flanellen Hemden à *f* 1.75, Boorden *f* 0.10, Halfhemden *f* 0.20, Cachenez, Bouffants, Sjaals, Dassen, Cols, Handschoenen, Bretels en nog vele andere artikelen, alles aan bovengemelde prijzen geëvenredigd.

Voor de solide bewerking wordt gewaarborgd door kostelooze reparatien; ook kunnen de Kleedingstukken naar de maat geleverd worden, zonder verhooging van prijs.

Uitrustingen naar Oost- en West-Indiën, worden binnen weinige dagen in gereedheid gebragt.

J. CAHEN.

OPENBARE VERKOOPING,

bij Opbod, en dadelijk daarna bij Afslag, in de Herberg de *Roode Leeuw*, te *Oegstgeest*, op Donderdag den 24sten Januarij 1856, des morgens om 10 ure, van de **HERBERG** de *Roode Leeuw*, in het Dorp *Oegstgeest*, met een perceeltje **LAND**, daartegen over enz. zulks in *vijf perceelen met regt van combinatie.* Alles breeder bij aangeplakte Billetten omschreven.

Kunnende den 3den Februarij 1856 worden aanvaard.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te *Leyden*, alwaar de Voorwaarden van verkoop en platte grond, met aanwijzing van de daar te stellen afscheidingen, ter visie zullen liggen.

Bij den Boekhandelaar C. C. v. D. HOEK alhier, ziet het licht:

HANDLEIDING BIJ DE BEOEFENING DER SPHERISCHE TRIGONOMETRIE MET BETREKKING TOT HARE TOEPASSING OP DE MATHEMATISCHE GEOGRAPHIE EN OP DE SPHERISCHE ASTRONOMIE.

DOOR

G. J. VERDAM,

Hoogleeraar aan de Universiteit te Leyden.

Tweede Druk. — *f* 3.30.

Bij KEMINK EN ZOON, te *Utrecht*, verschijnt:

OPENBARE BRIEF

VAN

D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE,

Predikant te Leyden,

AAN

DR. J. H. SCHOLTEN,

Hoogleeraar te Leyden. — Prijs *f* 1.10.

REPLIEKEN EN ANTIKRITIEKEN,

VAN

Dr. J. J. VAN OOSTERZEE,

Predikant te Rotterdam.

(Overgedrukt uit de Jaarboeken van Wetens. Theologie). — Prijs *f* 0.90.

☞ Wordt slechts op aanvrage gezonden.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 12 *Januarij.* Van *f* 47 tot *f* 53.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 12 Januarij.

Tarwe *f* 16.50 tot 17.00. Rogge *f* 12.50 tot *f* 12.80. Gerst *f* 6.50 tot *f* 7.00. Haver *f* 4.80 tot *f* 5.40. Paardeboonen *f* 6.50 tot *f* 8.80. Duivenboonen *f* 9.00 tot 9.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG 11 Januarij.

		Laagste koers.	Hoogste koers.	[illegible]
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$62\frac{13}{16}$	$63\frac{1}{8}$	$62\frac{15}{16}$
Dito Certificaten	3 "	74	$74\frac{1}{8}$	$74\frac{1}{16}$
Dito dito	4 "	$92\frac{1}{2}$	—	—
Amortisatie Syndicaat	" $3\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Handelmaatschappij	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
O. I. Leening	" 4 "	$91\frac{7}{8}$	92	92
Aandeelen Holl. Spoorweg	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	" 3 "	—	—	—
Dito dito	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5 "	$99\frac{3}{8}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	" 5 "	$99\frac{1}{2}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	" 5 "	80	$80\frac{1}{8}$	—
Dito 1840	" 4 "	$74\frac{3}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	" 4 "	$73\frac{1}{4}$	—	—
Dito dito Nieuwe	" 4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign.	" 6 "	—	—	—
Certificaten van dito	" 6 "	67	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 300 "	—	—	—
Dito Obligatiën	" 4 "	—	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4 pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	" $1\frac{1}{4}$ "	$21\frac{11}{16}$	$21\frac{13}{16}$	$21\frac{11}{16}$
Dito Obligatiën	" 3 "	$39\frac{3}{4}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	" 3 "	$34\frac{13}{16}$	35	$34\frac{15}{16}$
Bewijzen Coupons		$4\frac{9}{16}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	" 5 "	—	—	—
Dito	" $2\frac{1}{2}$ "	$56\frac{3}{8}$	—	—
Dito Metall.	" 5 "	$63\frac{1}{8}$	$63\frac{7}{16}$	$63\frac{3}{8}$
Dito Nieuwe	" 5 "	$73\frac{5}{8}$	$73\frac{11}{16}$	$73\frac{5}{8}$
Dito 1847	" $2\frac{1}{2}$ "	$32\frac{5}{8}$	$32\frac{11}{16}$	—
BELGIE	" $2\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" $2\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito dito	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	" 5 "	$98\frac{3}{8}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	" 3 "	$41\frac{1}{8}$	$41\frac{3}{16}$	$41\frac{1}{8}$
SARDINIE	" 5 "	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. na	" $4\frac{1}{4}$ "	$25\frac{1}{8}$	$25\frac{1}{4}$	—
GRENADA, Obligatiën	" $2\frac{1}{2}$ "	$18\frac{1}{2}$	$18\frac{1}{2}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	" 3 "	$19\frac{5}{16}$	$19\frac{5}{16}$	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.